

08/03/2016

BR. 423

BILTEN

NEDELJA U SVETU ENERGETIKE

COP21

LEĐA PARIZU

Evropska komisija je prošle srede predstavila procenu posledica novog globalnog sporazuma o klimi po Evropsku uniju i odmah izazvala žestoke kritike iz pravca pobornika zaoštavanja klimatske politike.

Str. 4

ON THE ROAD TO PARIS

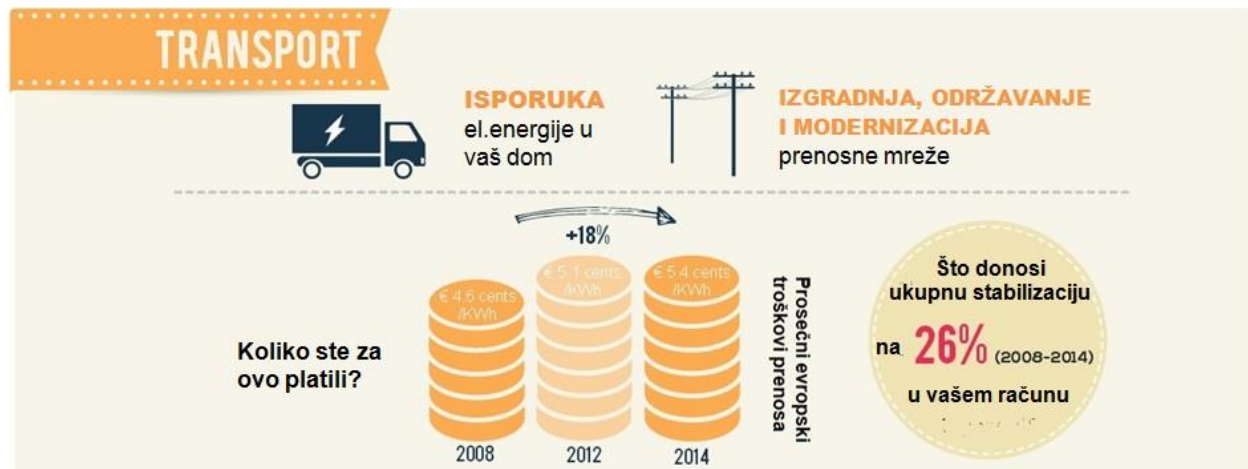
A man with a white beard, wearing a light-colored suit and a dark tie, stands on a gravel path in a park at night. The Eiffel Tower is illuminated in the background, and a street lamp is visible to the right. The scene is set in Paris.

Eurelectric: Od čega se sastoji naš račun za struju?

BRISSEL - Udruženje evropske elektroenergetske industrije, Eurelectric, zatražilo je uvođenje veće transparentnosti u faktore koji uistinu utiču na rast računa za struju, „kako bi potrošači mogli da vide šta i zbog čega plaćaju“. U nekoliko zemalja dodaci na troškove proizvodnje električne energije u vidu državnih nameta stvorili su od računa za utrošenu struju alatku preko koje vlasti finansiraju izdatke koji nemaju nikakve veze sa električnom energijom, konstatuje ova organizacija. „Ako potrošači, na primer, plaćaju javni TV servis preko računa za struju, mi smatramo da oni to moraju da znaju“, stoji u saopštenju Eurelectric-a. Ovo udruženje takođe poziva na standardizaciju izveštavanja statističkih podataka o cenama država Evropske unije, čime bi se obezbedilo upoređivanje cena električne energije unutar EU28. Standardizovano izveštavanje je neophodan uslove za zdravu, na činjenicama zasnovanu raspravu, posebno sa evropskim institucijama gde se stvara gro energetske politike. Na taj način bi se ova često uzavrela i emocionalna rasprava o uzrocima rasta računa za električnu energiju usmerila na prave uzročnike, konstatuje **Eurelectric** i preko sledeće tri tabele ilustruje udeo pojedinih stavki u računu za električnu energiju u zemljama EU u periodu od 2008. do 2014. godine. Prva tabela pokazuje da je udeo proizvodnje i usluge trgovine i prodaje struje u prosečnom evropskom računu smanjen sa 45% u 2008. na 37% u 2014.

Udeo prenosa i izgradnje i održavanja prenosne mreže ostao je isti dok je udeo nameta koje određuju vlade porastao u posmatranom periodu sa 29 odsto, na čak 36% koliko je ta stavka u proseku opterećivala račun za struju potrošača u EU – jasno sa razlikama od zemlje do zemlje.

TAKSE

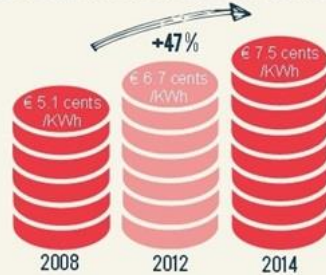

Niz **TROŠKOVA I NAMETA** koje su donele vlade

Podrška OIE
Ugroženi potrošači
Rasklapanje NE

PDV
Akcije

Koliko ste za ovo platili?

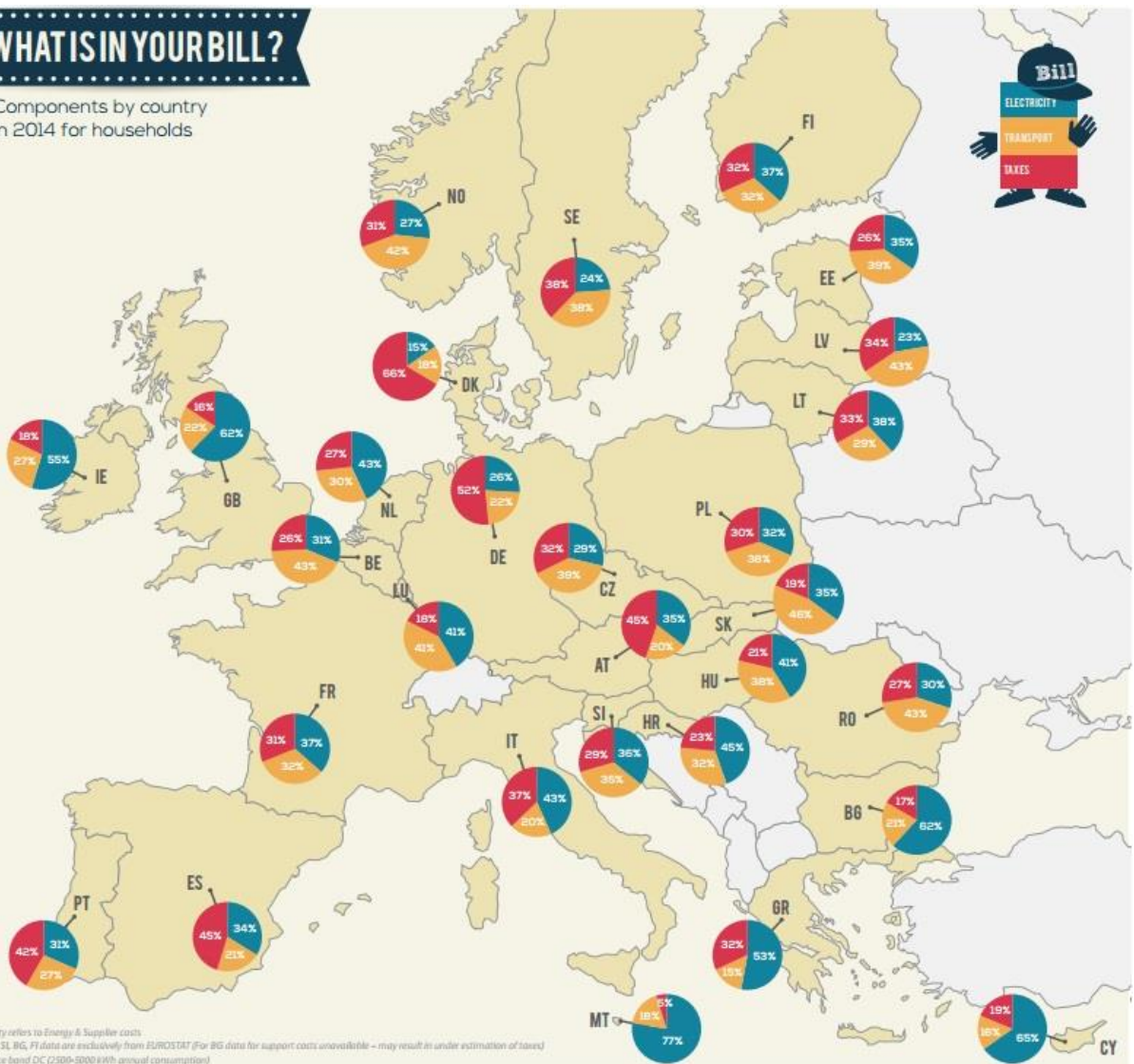

Prosečni evropski troškovi prenosa

WHAT IS IN YOUR BILL?

Components by country in 2014 for households

Electricity refers to Energy & Supplier costs
RO, MT, SI, BG, PT data are exclusively from EUROSTAT (for BG data for support costs unavailable - may result in under estimation of taxes)
Reference band OC (2500-5000 kWh annual consumption)

Tabela: Udeo pomenute tri stavke u računima za struju u zemljama

EDF - dva predloga za obezbeđenje investiranja u proizvodnju struje

PARIZ - Francuski državni elektroenergetski kolos, EDF, zatražio je „brzu i radikalnu reformu“ strukture evropskog tržišta električne energije kako bi se obezbedio nastavak investiranja u nove proizvodne kapacitete. Kompanija vidi „dva ključna pravca akcije“ u pravcu reforme tržišnog modela radi proizvodnje nisko-ugljenične električne energije u Evropi. Prvo, EDF - inače najveći svetski proizvođač nuklearne energije - poziva na uspostavljanje „značajne“ bazne cene ugljendioksida u EU kako bi se podstaklo investiranje u elektrane na ne-fosilna goriva. Prema saopštenju EDF-a, ta bazna cena bi minimalno morala iznositi 30 do 40 evra po toni CO₂. Drugo, francuska kompanija predlaže promociju „efektivnih mehanizama kapaciteta kojima bi se obezbedila dugoročna sigurnost snabdevanja energijom na kontinentu, uprkos turbulencijama na tržištu i u najboljem interesu svih potrošača“. Sve investicije u proizvodnju električne energije su trenutno rukovođene jedino putem regulative, a ne tržišta, konstatuje kompanija. *World Nuclear News*

Evropski parlament u očekivanju „cunamija“ energetske zakona

BRISEL - Poslanici Evropskog parlamenta strahuju da će biti zatrpani pravom poplavom novih zakona u

prenosi *Euractiv*. „Želeli bismo da do kraja ove godine iznesemo bezmalo sve zakonodavne predloge (u oblasti energije)“, citira portal reči nosioca zadatka formiranja evropske energetske unije, potpredsednika Evropske komisije Maroša Šefčoviča sa prošlonedeljnog izlaganja u Evropskom parlamentu. To će uključiti tri paketa predloga u cilju ograničenja emisija gasova staklene bašte u oblastima saobraćaja, zgradarstva i poljoprivrede, koje trenutno nisu obuhvaćene EU šemom trgovanja dozvolama za emisije CO₂. Novi zakoni treba takođe da omoguće „redizajn“ tržišta električne energije i prenosnih mreža kako bi se mogli suočiti sa očekivanim rastom naizmjenične struje proizvedene iz obnovljivih izvora energije, rekao je Šefčovič.

Arijas Kanjete: Ako treba, ACER će preuzeti nadležnosti nacionalnih regulatora

BRISEL - Izazovi pred kojima stoji elektroenergetsko tržište Evropske unije zahtevaju potpuno preispitivanje uloge vlada i regulatora u toj oblasti, rekao je na prošlonedeljnom evropskom forumu o električnoj energiji u Firenci, komesar EU za energiju Migel Arijas Kanjete (Miguel Arias Canete).

On je zatražio prekid protekcionističkih mera i kreiranja sebičnih nacionalnih politika na tržištu energije, da bi se umesto toga otvorio prostor integracijama. Arijas je rekao da će evropska Agencija za saradnju energetske regulatora (ACER) možda morati radi toga da preuzme neka ovlašćenja koja sada leže na nacionalnim regulatorima, jer su ovi često potčinjeni nacionalnim vladama. Ako namerava da se probije kroz čitav niz promena neophodnih da bi Evropska unija ispunila ambiciozne obaveze dekarbonizacije, dogovorene na pariskom Samitu o klimi, Evropska komisija „ne može da čeka na dogovor 28 nacionalnih regulatora, ili da na kraju do njega ne dođe“, rekao je Arijas Kanjete. To je neodrživ pristup, konstatovao je on i dodao da će Evropska komisija, radi izbegavanja distorzije unutrašnjeg energetskeg tržišta, predložiti evropski, ili regionalni okvir za uspostavljanje mehanizma nadoknade kapaciteta. *Natural gas Europe*

oblasti energetike u ovoj godini, dotle da pojedinci apeluju na svoje kolege da odole iskušenju ulaska u beskonačne rasprave u cilju „optimizacije“ energetskeg zakonodavstva,

Naredni koraci posle Pariza

BRISEL - Evropska komisija (EK) je prošle srede predstavila procenu posledica novog globalnog sporazuma o klimi po Evropsku uniju i odmah izazvala žestoke kritike iz pravca pobornika zaoštavanja

Stav koji iritira „zelene“

BRISEL - „U oktobru 2014. Savet Evrope je postigao dogovor o okvirima klimatske i energetske politike EU za 2030. uspostavljajući ambiciozan opšti ekonomski unutrašnji cilj smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte od najmanje 40%. Sporazum iz Pariza potvrđuje ovaj pristup EU. Implementiranje energetskih i klimatskih oivira za 2030. prihvaćenih od strane Evropskog saveta predstavlja prioritet u praćenju Pariskog sporazuma. U tom cilju potrebno je ubrzati usvajanje predstojećih zakonodavnih predloga od strane Evropskog parlamenta i Saveta“. europa.eu

klimatske politike. Papir Komisije, naime, obuhvata predloge narednih koraka koje „vlada“ EU namerava da preuzme u sklopu procesa primene dogovora iz Pariza unutar EU. EK će u narednih 12 meseci izaći sa ključnim preostalim zakonodavnim predlozima koje u svetlu Pariza planira da uključi u okvire svojih postojećih klimatskih i energetskih ciljeva za dekadu do 2030. Oni obuhvataju, pred ostalog, predloge o tome na koji način teret treba da podele sektori koji nisu obuhvaćeni šemom trgovine dozvolama za emisije ugljendioksida (EU ETS), kao i za sektor korišćenja i prenamene zemljišta i šumarstvo (LULUCF), zatim zakonodavstvo potrebno za uspostavljanje pouzdanih i transparentnih mehanizama rukovođenja energetskom i klimatskom politikom za post-2020. period, kao i predloge prilagođavanja EU regulatornih okvira vezanih za energetska efikasnost i jačanje vodeće pozicije EU u oblasti obnovljivih izvora energije. europa.eu

EU ne planira promene klimatskih ciljeva pre 2030.

BRISEL - Evropska unija se ponaša kao da prošlog decembra nije ni postignut sporazum o klimi u Parizu, glasi reakcija predstavnika ekoloških grupacija na potvrdu iz Brisela od prošle srede da ne planira ojačavanje ranije utvrđenih klimatskih ciljeva za 2030. Kako podseća portal climatechange.news, zemlje koje su podržale sporazum iz Pariza, samim tim su prihvatile da njihove postojeće nacionalne politike u ovoj oblasti nisu dovoljno ambiciozne da spreče zacrtani cilj zadržavanja globalnog zagrevanja „znatno ispod 2C“ i da teže još oštrijom granici od 1,5C. Uprkos toga, zvanični Brisel je u sredu predložio za EU da ne menja ranije zacrtani cilj smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte do 2030. za 40% u odnosu na nivo iz 1990.

CLIMATE HOME News TV Magazine

Home Politics World Energy Finance Cities Technology Science Opinion

UN climate talks INDCs COP21 COP20 COP19 COP18 COP17

EU plans no change to climate target before 2030

63 Shares

Last updated on 02/03/2016, 3:44 pm

Weak Commission proposal undermines Paris deal and hard-won trust of vulnerable countries, campaigners warn

EU climate commissioner Miguel Arias Cañete (Pic: Peru Climate Action/Flickr)

Jeftina nafta minira EU zelenu politiku

BRISEL - Sa postojećom cenom sirove nafte na 34 do 35 dolara, proizvodnja jednog kilovat časa iz barela nafte košta 4 centa. Nasuprot tome, tehnološki najefikasniji solarni paneli i vetrogeneratori u EU isti kWh mogu da proizvedu za oko 8 centi, navodi Džordž Zahman (Georg Zachmann), viši saradnik briselske think tank organizacije Bruegel. Ranije, dok se nafta u svetu

prodavala za oko 100 dolara, proizvodnja električne kWh energije iz jednog barela te sirovine koštala je 12 centi, što je davalo prednost investiranju u vetru i solarne pogone. Ukoliko cena fosilnih goriva bude padala brže od smanjenja troškova proizvodnje iz obnovljivih izvora, ulaganja u čistu energiju biće sve skuplja i skuplja, konstatuje Zahman.

„Ako cene nafte budu vodilja, bićemo izgubljeni“, citira Politico.eu, slično upozorenje koje je prošlog meseca izrekao poslanicima Evropskog parlamenta komesar EU za energiju i klimatsku politiku Migel Arijas Kanjete.

Evropski naftaši igraju na kartu prirodnog gasa

LONDON - Evropske naftne i gasne kompanije zauzele su na nedavnom Globalnom samitu o klimi u Parizu stratešku poziciju da se uključe u ovaj proces, da se suoče sa kritikama zbog svoje

uloge jednog od glavnih zagađivača atmosfere i da kao odgovor ponude opciju ulaganja u prirodni gas, kao „najčistije“ fosilno gorivo. Nasuprot tome, američke kompanije su bile manje aktivne, rekao je u intervjuu za World Energy Focus Robert Džonston (Johnston), čelnik konsultantske firme Eurasia Group. On kaže da, doduše, i dalje nije sasvim jasno na koji način evropske naftne i gasne kompanije žele da učestvuju u pregovorima o klimi i na koji način prilaze svojim poslovima na tržištu SAD. Džonston dodaje da, međutim, one i ne deluju kao jedna koherentna grupa.

Nasuprot tome američke kompanije moraju da se odluče hoće li slediti primer evropskih konkurenata, ili očekuju da se klimatska politika rešava uz pomoć političkog sistema SAD. Naime, izvesno je da američki naftni kolosi vide veliki oslonac u sebi tradicionalno naklonjenoj republikanskoj stranci, čija bi pobeda na predstojećim predsedničkim izborima u SAD mogla u najmanju ruku odložiti podršku ratifikaciji klimatskih dogovora iz Pariza. Džonston zaključuje da je po njemu najbolja strategija za koju se naftaši mogu opredeliti podsticanje prirodnog gasa kao opcije.

Exxon Mobil krije od akcionara posledice globalne klimatske politike po naftnu privredu

LONDON, HJUSTON - Više akcionarskih grupa u vodećoj svetskoj naftnoj kompaniji, američkom Exxon Mobilu, usprotivilo se nameri ovog energetskeg kolosa da ne stavi na glasanje na ovogodišnjoj Skupštini akcionara rezoluciju o klimatskim promenama. Exxon je formalno zatražio od američke Komisije za hartije od vrednosti i berzu (SEC) odobrenje da skine ovu delikatnu temu sa sednice Skupštine akcionara za 2016, pa su se proteklih dana predstavnici nekoliko investicionih fondova sa kapitalom uloženim u Exxonu obratili SEC-u sa stavom da odbaci zahtev hjustonskog kolosa. Sporna rezolucija, naime, poziva ExxonMobil da obelodani razloge zbog kojih njegov poslovni model pruža otpor usvajanju i sprovođenju globalnog sporazuma o klimatskim promenama dogovorenog na poslednjem samitu UN u Parizu. Preciznije rečeno, akcionari traže od naftne i gasne kompanije da obelodani analizu o tome kako bi njeno poslovanje moglo biti pogođeno sporazumom o sprečavanju globalnog zagrevanja iznad granice od dva stepena Celzijusa. Tačnije, kako bi u tom slučaju smanjena potrošnja njenih proizvoda, sirove nafte i naftnih derivata, kao i prirodnog gasa, odnosno ograničenja emisija ugljen-dioksida uticali na njene rezerve ugljovodonika. Za razliku od evropskih naftnih velikana, poput BP-a, Royal Dutch Shell-a, Totala, Statoila i Enija, američke kompanije iz tzv. Big Oil kluba nisu dale podršku globalnoj klimatskoj politici i paralelno vode organizovane akcije lobiranja radi razvodnjavanja usvajanja zakonodavstva koje pretilo da ograniči korišćenje fosilnih goriva i na taj način ostavi zauvek ispod zemlje gro proverenih i verovatnih rezervi prvenstveno sirove nafte.

Exxon, osim toga, strahuje da bi u slučaju globalnog parafiranja sporazuma o klimatskoj politici, mogao doživeti sudbinu sličnu nekim duvanskim kolosima, koji su morali retroaktivno da isplate multimilijarderske sume odštete pojedincima jer ih nisu upozorili na štetne efekte pušenja po zdravlje. U novembru prošle godine glavni tužilac države Njujork otvorio je istragu protiv Exxon Mobila kako bi utvrdio da li je ovaj gigant lagao javnost oko rizika vezanih za klimatske promene, ili obmanjivao investitore oko toga koliko bi ovaj rizik morao da ugrozi njegove poslove, a samim tim u sredstva koja su akcionari uložili. ipe.com